



**Harrestrup Å - Kapacitetsprojektet**

# Kapacitetsplan 2018 for Harrestrup Å-systemet

**Sammenfattende redegørelse**

11-03-2019

# Kapacitetsplan 2018

## for Harrestrup Å-systemet

### Sammenfattende redegørelse

<b>Kunde</b>	Harrestrup Å - Kapacitetsprojektet v/ HOFOR A/S CVR-NR. 1007 3022 Ørestads Boulevard 35 2300 København S
<b>Rådgiver</b>	Orbicon A/S Linnés Allé 2 2630 Taastrup
<b>Projektnummer</b>	3691700032
<b>Dokument ID</b>	Harrestrup Å Kapacitetsplan, Sammenfattende redegørelse
<b>Projektleder</b>	Anne Steensen Blicher
<b>Udført af</b>	Claus Goldberg
<b>Kvalitetssikret af</b>	ASTB/HLAR
<b>Godkendt af</b>	Anne Steensen Blicher
<b>Version</b>	2
<b>Udgivet</b>	11-03-2019

# Indholdsfortegnelse

<b>1.</b>	<b>Indledning og baggrund</b>	<b>4</b>
<b>2.</b>	<b>Hvordan er miljøhensyn integreret i planen</b>	<b>5</b>
<b>3.</b>	<b>Hvordan miljørapport og udtalelser fra offentlighedsfasen er taget i betragtning</b>	<b>6</b>
<b>3.1</b>	<b>Modtagne høringssvar</b>	<b>7</b>
<b>3.2</b>	<b>Vurdering og reaktioner i forhold til høringssvar</b>	<b>8</b>
<b>4.</b>	<b>Alternativer</b>	<b>12</b>
<b>5.</b>	<b>Overvågning</b>	<b>12</b>

## 1. Indledning og baggrund

### *Kapacitetsplanens formål*

Kapacitetsplan 2018 for Harrestrup Å-systemet er udarbejdet mellem 10 kommuner i hovedstadsområdet og deres forsyningsselskaber. Målsætningen for samarbejdet er at sikre borgerne i oplandet mod skader op til en 100-års hændelse i åen om 30 år på den bedst mulige måde. Det omfatter to hovedformål, dels at oplandskommunerne skal kunne skybrudssikre og aflede regnvand til åen af skybrudsveje, dels at sikre at nærtliggende områder til å-systemet skal være sikret mod skadevoldende oversvømmelser fra åen op til en 100-års hændelse, også om 30 år. Samarbejdet sikrer, at den fælles udnyttelse af Harrestrup Å-systemet betyder, at der opnås en billigere og bedre løsning, end hvis tiltagene fandt sted isoleret i de enkelte kommuner.

Kapacitetsplanen dækker forskellige tiltag i form af blandt andet sikring af forsinkelse af regnvandet i grønne områder, etablering af skybrudsbassiner, delprojekter der afleder vandet hurtigere ud i åen, vandløbsudvidelser og fjernelse af flaskehalse i å-systemet.

Der er parallelt med udarbejdelsen af Kapacitetsplanen udarbejdet et Projektkatalog, der beskriver relevante delprojekter, som kan anvendes i Kapacitetsplanen. Kataloget danner grundlag for udvælgelse og prioritering af delprojekter, for den mest optimale helhedsløsning for Harrestrup Å-systemet.

Harrestrup Å er overordnet et urbant vandløb, med en række tilløb, Kagså, Sørose å, Skelgrøften, Rogrøften og Bymoserenden, der modtager vand fra oplandet i 10 kommuner. Åen udspringer i Harrestrup Mose og har udløb ved Kalveboderne.

### *Lovgivningsmæssige baggrund*

Det følger af Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) (LBK nr 1225 af 25. oktober 2018) at der i forbindelse med myndighedens gennemførelse af planer og programmer, hvor disse (blandt andet) udarbejdes inden for vandforvaltning, fysisk planlægning og arealanvendelse, skal udarbejdes en sammenfattende redegørelse.

Kapacitetsplanen dækker et område, der strækker sig over flere kommuner. Den kan dermed ikke betragtes som en plan, der "fastlægger anvendelsen af mindre områder på lokalt plan" (jf. §8 stk. 2 punkt 1). Miljøvurderingen og udarbejdelsen af en miljørapport er derfor et direkte krav i henhold til § 8 stk. 1 i miljøvurderingsloven. Der er derfor ikke gennemført en indledende afdækning af behovet for en miljøvurdering (den såkaldte screening – jf. § 10).

Det er baggrunden for udarbejdelsen af nærværende sammenfattende redegørelse i forbindelse med Kapacitetsplan 2018 for Harrestrup Å-systemet. Planen er udarbejdet af 10 kommuner og deres forsyningsselskaber og den sammenfattende redegørelse, sammen med Kapacitetsplanen og den udarbejdede miljørapport for planen udgør tilsammen grundlaget for den politiske beslutning omkring godkendelse af planen, der skal finde sted i de 10 kommuner.

Dette følger af § 13 i Miljøvurderingsloven der angiver, "at når den endelige godkendelse eller vedtagelse af planen finder sted, skal myndigheden inddrage miljørapporten, som er udarbejdet efter § 12, herunder miljøpåvirkninger, som ikke i øvrigt varetages efter den miljølovgivning, i

henhold til hvilken planen eller programmet tilvejebringes, resultaterne af en eventuel høring af andre stater efter § 38 og udtalelser fra andre myndigheder og offentligheden efter § 32.”

#### *Indholdet i den sammenfattende redegørelse*

Det følger videre af Miljøvurderingsloven at den sammenfattende redegørelse skal beskrive følgende:

- 1) hvordan miljøhensyn er integreret i planen eller programmet,
- 2) hvordan miljørapporten og de udtalelser, der er indkommet i offentlighedsfasen, er taget i betragtning,
- 3) hvorfor den godkendte eller vedtagne plan eller det godkendte eller vedtagne program er valgt på baggrund af de rimelige alternativer, der har været behandlet, og
- 4) hvordan myndigheden vil overvåge de væsentlige indvirkninger på miljøet af planen eller programmet.

#### *Faserne i udarbejdelsen af miljørapporten*

Udarbejdelsen af miljørapporten er gennemført i en række faser svarende til de krav der følger af Miljøvurderingsloven. Der er som beskrevet ikke foretaget en screening af Kapacitetsplan 2018, idet det har været vurderet at udarbejdelsen fulgte som et direkte krav i Miljøvurderingsloven.

Inden udarbejdelsen er miljørapportens indhold blevet fastlagt i en afgrænsningsproces (jf. §11 i miljøvurderingsloven). Der blev udarbejdet et afgrænsningsnotat, over miljørapportens planlagte indhold, som blev sendt i myndighedshøring i perioden 9. november 2017 – 8. december 2017. De indkomne ændringsforslag havde et relativt begrænset omfang, men blev indarbejdet i det afsluttende afgrænsningsnotat.

Det fremgår af afgrænsningsnotatet, at miljørapporten skal redegøre for den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøfaktorerne befolkning og menneskers sundhed, fauna, flora og den biologiske mangfoldighed, jordbund og jordarealer, vand, luft og klimatiske faktorer samt landskab og kulturarv. Det fremgår desuden hvilke aspekter miljørapporten skal belyse i relation til miljøfaktorerne. For andre materielle goder end kulturarv blev det i afgrænsningsnotatet vurderet, at væsentlige miljøpåvirkninger kunne udelukkes.

Miljørapporten blev herefter udarbejdet og efter politisk behandling i kommunerne, blev der gennemført en offentlig høring i perioden fra november 2018 til januar 2019. I høringsperioden blev der indgivet 10 høringssvar, der bliver beskrevet og behandlet i efterfølgende afsnit.

## **2. Hvordan er miljøhensyn integreret i planen**

Miljørapporten er udarbejdet sideløbende med færdiggørelsen af Kapacitetsplan 2018. Der er i miljørapporten foretaget en vurdering af miljøforhold og de forskellige arealinteresser, der er tilknyttet de områder der inddrages i planlægningen.

Miljørapporten er udarbejdet med særlig fokus på de emner, som via den beskrevne afgrænsning er fundet som særligt væsentlige. Det er herunder vurderet om der bør stilles særlige krav om hensyntagen og afbødende foranstaltninger i relation til den enkelte parameter. Miljørapporten har resulteret i følgende vurdering af integrationen af miljøhensyn.

For *befolkning og sundhed* er det fundet at der kun vil være begrænsede negative effekter i relation til gennemførelsen af planen, men at de projekter den omfatter vil bidrage med væsentlige positive effekter i forhold til bosættelserne og herved befolkningen i området omfattet af planen.

For *naturtyper og arter* er der ved vurderingen fundet en række potentielle negative og positive påvirkninger i forbindelse med anlægsfasen. Det handler primært om negative effekter i relation til anlægsfasen og potentielle positive effekter, når projekter er gennemført. Der vil som følge af planen være mulighed for at sikre eller forstærke vegetation der er levested, fourageringssted eller på anden måde gavnlige for dyrearter. For visse naturtyper vil planens gennemførelse betyde udvidelse af arealet af disse.

*Jordbundsforholdene* vil kun blive påvirket helt begrænset. Det er en del af planen, at eventuel jordforurening vil blive håndteret og det sikres at der ikke sker spredning, hvis forurening registreres.

For *vand* er der en række afværgeforanstaltninger som en del af planen, for at sikre at jordforurening ikke spredes til vandmiljøet.

Det *lokale klima* omkring åen vil ikke blive påvirket væsentligt. Det vil ligne det der er i dag. I forhold til det globale klima vil delprojekterne udlede drivhusgasser. Mængden er begrænset, og vil svare til det man kan forvente ved den type projekter.

*Landskabet* i området kan blive påvirket ved gennemførelsen af planen, men det er i denne pointeret at der ved gennemførelse af projekterne skal tages hensyn til kulturarven og kvalitetene i landskabet, til fredninger, beskyttelse og udpegede interesseområder i kommuneplanerne.

### **3. Hvordan miljørapport og udtalelser fra offentlighedsfasen er taget i betragtning**

Miljørapporten har afdækket de forhold, der er vurderet til at have væsentlig betydning for planen. I høringsperioden er der indkommet 8 hørings svar fra en række interessenter og organisationer i kommunerne. Der er herudover indkommet to hørings svar af mere generel karakter fra henholdsvis Kroppedal Museum og BaneDanmark.

De indkomne hørings svar har ikke medført revision af Kapacitetsplan 2018 eller den udarbejdede miljørapport. Hørings svarene og bemærkninger vil derimod indgå i det videre arbejde og medføre både hensyntagen og som beskrevet efterfølgende inddragelse af høringsparterne.

I de følgende afsnit er der givet dels en kortere oversigt over de modtagne hørings svar, dels en reaktion på hørings svarene og en beskrivelse af hvordan bemærkningerne vil indgå i det videre arbejde med gennemførelse af planen og de tilhørende projekter.

### 3.1 Modtagne høringsvar

De modtagne høringsvar er beskrevet i Tabel 1. I tabellen er angivet hvem der har indgivet et høringsvar, hvilken kommune det (eventuelt) vedrører og hvilke emner der er berørt i høringsvaret. I seks af de ti berørte kommuner er der ikke modtaget høringsvar.

Tabel 1 Oversigt over de modtagne høringsvar.

Kommune	Hvem	Indgivne bemærkninger/synspunkter
Albertslund Kommune	Ingen høringsvar	-
Ballerup Kommune	DN Ballerup	Miljørapport mangler detaljer om naturværdier i Ballerup. Bemærkninger til Haraldsminde med oversvømmelse af vandhuller for spidssnudet frø. Sømosen, lejlighedsvis oversvømmelse vil påvirke fredning og naturværdier negativt.
Brøndby Kommune	Ingen høringsvar	-
Frederiksberg Kommune	Ingen høringsvar	-
Gladsaxe Kommune	Ingen høringsvar	-
Glostrup Kommune	Ingen høringsvar	-
Herlev Kommune	DN Herlev	Generelt alene positiv reaktion.
Hvidovre Kommune	Privat person	Generelt positiv reaktion der indeholder en række forslag specielt til fremme af særlige botaniske forhold.
Københavns Kommune 1	Friluftsrådet	Grundlæggende positiv overfor revitalisering af å og skybrudssikringen. Forventning at planen sikrer fremtidig vandkvalitet i åen. Foreslår sikring af friluftslivsfaciliteter ved oversvømmelsesbassiner og arealer. Generelt giver projektet mulighed for at skabe nye rekreative udfoldelsesmuligheder.
Københavns Kommune 2	Nørrebro lokaludvalg	Generelt positiv specielt vedrørende Grøndalsparken. Generelle bemærkninger omkring styring af vand mellem søer i København. Påpeger behov for stabil vandtilførsel til byen for at imødegå lange tørkeperioder. Bemærker specifikt at forsinkelse til 2024 er fornuftigt og sikrer samtænkning med Bispeengsprojekt m.m.
Københavns Kommune 3	Valby lokaludvalg	Positiv overfor plan, herunder hurtig igangsættelse af etaperne Vigerslevparken 2 og 3. Foreslår

Kommune	Hvem	Indgivne bemærkninger/synspunkter
		etablering af følgegruppe. Ønsker fortsat inddragelse.
Københavns Kommune 4	Vanløse lokaludvalg	Positiv overfor den hidtidige proces og ønsker denne fortsætter. Med en række bemærkninger til kloakoverløb, volde og diger ved forsinkelsesbassinerne, samt til enkeltområder i planen.
Københavns Kommune 5	DN samråd København	Generelt positiv overfor planlægningen. Efterspørger slyngning af vandløb, udtrykker bekymring omkring overløb, vandkvalitet i det tilladte regnvand og påvirkning af visse naturtyper. Har herunder detaljerede bemærkninger omkring de fremtidige projekters påvirkning af natur og en række forslag og ønsker i den forbindelse.
Rødovre Kommune	Ingen høringssvar	-
<b>Ikke direkte kommunerelateret</b>		
	Kroppedal Museum	Anbefaler at projektområderne undersøges arkæologisk forud for anlægsarbejderne. Museet tilbyder ligeledes udarbejdelse af en kulturhistorisk rapport.
	BaneDanmark	BaneDanmark ønsker dialog i relation til skybrudsbassiner, oversvømmelsesarealer, vandløbsudvidelser under banebroer, overrisling af lavbundsarealer tæt ved banen m.m. Ønsket med dialog er baseret på nødvendigheden af at banen ikke påvirkes af gennemførelse af projekterne.

### 3.2 Vurdering og reaktioner i forhold til høringssvar

#### **Generelle forhold i høringssvarene**

En række af høringssvarene vedrører den fremtidige vandkvalitet i åen og oversvømmelsesarealerne og den eventuelle udledning af urensset spildevand der kan finde sted i skybrudssituationer.

Et andet tema, der går igen i mange høringssvar, er ønsket om at blive inddraget i det videre arbejde med projekterne, der er indeholdt i Kapacitetsplan 2018.

#### *Vurdering og reaktion*

Som det er beskrevet i indledningen er formålet med Kapacitetsplan 2018 og fællesskabets indsats at imødegå og forebygge skadevoldende oversvømmelser. Kapacitetsplanen i sig selv hverken øger eller mindsker antallet af overløb, men planen udpeger arealer hvor skybrudsvandet



kan placeres mest hensigtsmæssigt for at reducere skader. Skybrudsvandet vil i større eller mindre grad være opblandet med spildevand. Påvirkningen fra overløb vil indgå og skal håndteres i den videre planlægning af de enkelte projekter. Kapacitetsprojektet har udarbejdet retningslinjer for hvordan generne fra overløb bedst muligt kan imødegås. Retningslinjerne skal sikre at der tages konkret stilling til dette i udformningen af de enkelte delprojekter. Indsatsen omkring nedbringelse af frekvensen af overløb reguleres i øvrigt i anden lovgivning og udmøntes i spildevandsplanlægningen, som varetages af kommunerne. Det er således den enkelte kommune der overordnet planlægger indsatsen for at nedbringe antallet af overløb. Der er de seneste år gennemført store investeringer med henblik på at reducere overløb, og der er flere projekter under planlægning.

Med hensyn til involvering af interessenter følger dette af til dels af lovgivningen, idet der er lovbundne høringer og inddragelser i relation til myndighedsafgørelser, fx jf. Miljøvurderingsloven, hvor der er krav om offentliggørelse ved beslutning om VVM pligt for det enkelte projekt eller i relation til færdiggørelsen af en VVM rapport, den såkaldte miljøkonsekvensrapport, Herudover vil det være op til projektledelsen for det enkelte delprojekt, at beslutte omfanget af løbende inddragelse af interessenter, idet det vil afhænge af lokale aftaler og praksisser for inddragelse, der kan ske via grønne råd, lokaludvalg, mv.

#### **Specifikke forhold i høringssvarene**

##### *DN Ballerup, (Ballerup Kommune)*

Det anføres at miljøvurderingen mangler oplysninger om naturværdier i Ballerup Kommune, at erstatningsvandhuller ved Haraldsminde for spidssnudet frø vil blive oversvømmet og at den lejlighedsvis øgede vanddybde i Sømosen vil have negativ påvirkning af fredningsværdierne.

##### *Vurdering og reaktion*

Miljørapporten er ikke baseret på specifikke og detaljerede oplysninger om naturværdierne tilknyttet det enkelte projektområde. Denne detaljerede vurdering af påvirkningen af eventuelle særlige beskyttelsesinteresser og naturværdier vil finde sted ved realiseringen af de enkelte delprojekter. Som udgangspunkt er miljørapporten ikke mere detaljeret end det plangrundlag den vurderer.

Det er umiddelbart vurderingen at erstatningsvandhullerne ved Haraldsminde ikke vil blive oversvømmet som følge af det planlagte projekt her. Ved realiseringen af dette specifikke projekt vil der dog blive gennemført en screening af kommunen i relation til en eventuel VVM procedure. Screeningen vil belyse de eventuelle negative og positive miljøpåvirkninger projektets realisering vil medføre. DN Ballerup vil have mulighed for at indgive bemærkninger, både hvis der gennemføres en VVM procedure eller hvis det vurderes at dette ikke er relevant. Tilsvarende vil der for realiseringen af projektet i Sømosen finde en screening med screeningsafgørelse sted. Vurdering af påvirkning af fredningsværdierne i Sømosen indgår her. DN Ballerup vil som ovenfor beskrevet have mulighed for at give bemærkninger til vurderingerne, hvad enten der besluttes en VVM procedure eller ikke.

##### *DN Herlev, Herlev Kommune*

Afdelingen har ikke bemærkninger til Kapacitetsplanen udover at det anses for at være et flot stykke arbejde, der vil sikre oplandet mod oversvømmelser ved regnvandshændelser.

#### *Vurdering og reaktion*

DN Herlev vil blive inddraget i det videre arbejde med realiseringen af projekterne i Herlev Kommune, som det er beskrevet i indledningen til dette afsnit.

#### *Privat person, Hvidovre Kommune*

Støtter indsatsen for at fremme biologiske, landskabelige værdier ved Harrestrup Å. Peger på muligheden for at indtænke spiselige vilde planter i projekterne. Opfordrer til at øget vandføring i Fæstningskanalen indtænkes.

#### *Vurdering og reaktion*

Forslaget omkring anvendelsen af spiselige vilde planter og oplysninger om botaniske værdier i området vil indgå som ideer i det videre arbejde med realisering af projekterne. Den detaljerede gennemførelse af projekterne, der blandt andet omfatter eventuel udarbejdelse af informationsmateriale og særlige indsatser i projekterne vil i kommunerne (herunder Hvidovre Kommune) blive vurderet i sammenhæng med kommunens øvrige tiltag til fremme af biodiversiteten her. Oppumpning af vand til Fæstningskanalen indgår ikke i Kapacitetsplan 2018.

#### *Friluftsrådet, flere kommuner*

Rådet er positivt overfor planlægningen, men har en forventning om at vandkvaliteten i åen forbedres ved planens gennemførelse og peger på en række konkrete muligheder for fremme af friluftslivet.

#### *Vurdering og reaktion*

Som det er beskrevet i indledningen til dette afsnit er det ikke et formål at sikre mod kloakoverløb ved gennemførelsen af Kapacitetsplan 2018. Der vil til gengæld ved gennemførelsen af projekterne være mulighed for at fremme friluft aktiviteter og sikre faciliteter til dette. Det kræver en særskilt stillingtagen i den enkelte kommune. Friluftsrådet vil blive inddraget i det videre arbejde med gennemførelse af projekterne i kommunerne, som det er beskrevet i indledningen til dette afsnit.

#### *Nørrebro Lokaludvalg, Københavns Kommune*

Indgiver en række bemærkninger omkring Grøndalsparken og indgiver synspunkter omkring den generelle vandhåndtering i kommunen. Foreslår at projektet omkring Grøndalsparken sammentænkes med planerne om en å-park i Bispeengen.

#### *Vurdering og reaktion*

Sikring af en stabil vandtilførsel til byen ligger udenfor formål og aktiviteter i Kapacitetsplan 2018 og vurderingen i miljørapporten for planen. Københavns kommune vil eventuelt på et senere tidspunkt kunne samtænke en eventuel å-park ved Bispeengbuen med projektet i Grøndalsparken. Nørrebro Lokaludvalg vil blive inddraget i det videre arbejde med realisering af projekterne enten ved screening af projekterne eller ved eventuelle VVM procedurer, som beskrevet i indledningen til afsnittet her.

#### *Valby Lokaludvalg, Københavns Kommune*

Er positiv overfor at Vigerslevparken 2 og 3 er med i første fase af projekterne og vil gerne inddrages i det videre arbejde her. Vil også gerne inddrages ift. projekter vedrørende Damhussøen.

#### *Vurdering og reaktion*

Bemærkningerne vedrører den tidsmæssige gennemførelse af projekterne og samtænkning mellem projekterne. Valby Lokaludvalg vil blive inddraget i det videre arbejde med realisering af disse, både i relation til Vigerslevparken og Damhusengen, som beskrevet i indledningen.

#### *Vanløse Lokaludvalg, Københavns Kommune*

Udvalget har indgivet detaljerede og udførlige bemærkninger til risikoen for kloakoverløb, bemærkninger til etablering af diger og volde og opmagasinering af vand i flere naturområder, samt specifikke bemærkninger til Krogebjergparken, Damhussøen/Damhusengen og Grøndalsparken. Lokaludvalget bemærker, at det virker som om, at der i projektet er accepteret modtagelse af væsentligt større regnmængder fra omegnskommunerne end oprindeligt forventet, og at dette har medført et øget magasineringsbehov.

#### *Vurdering og reaktion*

Som beskrevet ovenfor under de generelle forhold er reduktion eller fjernelse af kloakoverløb udenfor formål og aktiviteter for Kapacitetsplan 2018 og vurderingen i miljørapporten. Med hensyn til diger, volde og opmagasinering i grønne områder skal det understreges, at magasinerung kun sker ved skybrudssituationer og tidsbegrænset og at der ikke vil være oversvømmelse i den normale situation. Vedrørende magasineringsbehovet, er dette øget i forhold til tidligere beregninger fra Københavns Kommunes Skybrudsplan. Dette skyldes ikke en øget afledning fra de opstrøms kommuner, men snarere forbedrede beregningsmetoder og –modeller, som der er udviklet under arbejdet med Kapacitetsplanen.

Vanløse Lokaludvalg vil blive inddraget i det videre arbejde med realisering af projekterne, herunder de tre nævnte projekter og vurderingen af påvirkningen af de grønne arealer, som beskrevet under generelle forhold.

#### *DN Samråd København, Københavns Kommune m.fl.*

Samrådet har indsendt et foreløbigt og et endeligt høringssvar udover at to lokalafdelinger har afgivet selvstændige høringssvar. Foreningen mener generelt at planen vil kunne have positiv påvirkning på vandløbet og omgivelserne. Foreningen har dog en række bemærkninger omkring vandkvaliteten og påvirkningen af vådområder og søer pga. dette. Grundlæggende ønskes det at spildevandsbelastningen formindskes. Der gøres videre opmærksom på at mange af projekterne vil kræve godkendelse fra fredningsnævnet og det anføres at miljøpåvirkningen fra flere af projekterne er vanskelig at bedømme fordi der mangler detaljer omkring disse. Endelig nævnes det at mobiliseringer af jordforureninger ved gravearbejde er en risiko.

#### *Vurdering og reaktion*

Som beskrevet under generelle forhold er det ikke et formål, eller omfattet af planen, at sikre mod overløb af ubehandlet skybrudsvand. Der er opmærksomhed på at Fredningsnævnet i flere tilfælde skal inddrages og at visse af projekterne vil kunne kræve dispensation fra fredninger. DN's forslag om at tage en indledende drøftelse med Fredningsnævnet om projekterne og den samlede Kapacitetsplan er noteret. Miljørapporten beskriver håndtering og hensyntagen til jordforureninger inklusive eventuelle afværgeforanstaltninger. Ved realiseringen af projekterne vil Danmarks Naturfredningsforening blive inddraget som beskrevet under de generelle forhold.

#### *Kroppedal Museum, flere kommuner*

Anbefaler at projektområderne undersøges arkæologisk forud for anlægsarbejderne. Museet tilbyder ligeledes udarbejdelse af en kulturhistorisk rapport.

#### *Vurdering og reaktion*

Som anført af museet er de arkæologiske forundersøgelser relevante, hvor der vil ske gravearbejde i relation til projekternes gennemførelse. Dette omfatter dræning, gravning, terrænregulering, kørsel med tungt maskineri, underboring, fjernelse af muld m.m. Dette vil kun være relevant i meget begrænset omfang ved projekternes gennemførelse. Der vil være tidlig dialog med museet ved igangsættelse af projekterne med afklaring af behovet for de arkæologiske forundersøgelser.

#### *BaneDanmark, flere kommuner*

BaneDanmark ønsker dialog omkring alle delprojekter, hvor det ikke kan afvises, at der vil kunne ske nogen form for påvirkning af stabilitet af bane, broer, og dæmninger.

#### *Vurdering og reaktion*

Alle projekter der gennemføres vil blive screenet for eventuel VVM pligt. BaneDanmark vil blive inddraget i alle projekter, hvor det er relevant, enten i forbindelse med politisk beslutning at der ikke er VVM pligt, alternativt at der skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport for det givne projekt. Sikring af at baner ikke påvirkes af projekterne vil være et emne både ift. screening og eventuel VVM redegørelse.

## **4. Alternativer**

I forbindelse med udvikling af Kapacitetsplanen er der vurderet en meget lang række af alternative projekter, hvor der fra en oprindelige bruttoliste baseret på en række kriterier er udvalgt et mere begrænset antal projekter til realisering i fire faser over en længere tidshorizont. Kriterierne har blandt været kosteffektivitet, imødegåelse af negativ påvirkning på naturværdier, optimering af indsats baseret på hydrologisk modellering m.m.

## **5. Overvågning**

Kommunerne overvåger i forvejen miljøet på en række forskellige måder. Derudover bliver styring og overvågning en integreret del af Kapacitetsplanens projekter. Det sikrer, at den nye ekstra plads til regnvandet bliver udnyttet bedst mulig.

Der er i åen en række målestationer til sikring af information omkring strømningsforhold, vandniveau m.m. Mange af delområderne hvor projekterne vil blive gennemført er en del af det nationale overvågningsprogram Novana, der vil bidrage med data omkring påvirkningerne fra gennemførelsen af planen.